

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ - ΕΡΓΑΤΙΚΑ - ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ - ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

ΕΤΟΣ 2020 / ΤΕΥΧΟΣ 7

Δήμητρα Πάσσιου

*Δικηγόρος, LL.M., Εταίρος Saplegal -
Α.Σ. Παπαδημητρίου & Συνεργάτες
Δικηγορική Εταιρεία*

*Απαλλοτρίωση από τον ΦΠΑ
των δωρεών προς το Δημόσιο
και τα Ν.Π.Δ.Δ.*

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΑΝΑΤΥΠΟ

Δήμητρα Πάσσιου

*Δικηγόρος, LL.M, Εταίρος Saplegal - Α.Σ. Παπαδημητρίου & Συνεργάτες
Δικηγορική Εταιρεία*

**Απαήλθαγή από τον ΦΠΑ
των δωρεών προς το Δημόσιο και τα Ν.Π.Δ.Δ.**

*Ανάτυπο από την «ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ»
Τεύχος 7 / Έτος 2020*

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Μαυρομικάλη 23, 106 80 Αθήνα • Τηλ.: 210 3678 800 • Fax: 210 3678 819
<http://www.nb.org> • e-mail: info@nb.org

Απαλλαγή από τον ΦΠΑ των δωρεών προς το Δημόσιο και τα Ν.Π.Δ.Δ.

Δήμητρα Πάσσιου

Δικηγόρος, LL.M., Εταίρος Saplegal - Α.Σ. Παπαδημητρίου & Συνεργάτες
Δικηγορική Εταιρεία

Η διαδικασία χορήγησης/εφαρμογής απαλλαγής από τον Φ.Π.Α. των παραδόσεων αγαθών και παροχών υπηρεσιών που πραγματοποιεί ο υποκείμενος στον φόρο προμηθευτής προς δωρητή, εφόσον ο τελευταίος τα χρησιμοποιεί στο πλαίσιο σύμβασης δωρεάς που συνάπτει είτε με φορέα του δημοσίου τομέα, είτε με Ν.Π.Ι.Δ. που έχει συσταθεί με ειδικό νόμο για το δημόσιο συμφέρον, είτε τέλος με άλλες οντότητες που εποπτεύονται από τους παραπάνω φορείς.

Ι. Προϋποθέσεις για την χορήγηση της απαλλαγής

Με το άρθρο 22 παρ. 1 του Ν 4664/2020 (ΦΕΚ Α' 32) προστέθηκε περίπτωση ιστ' στο άρθρο 27 του Κώδικα περί ΦΠΑ (Ν 2859/2000), με την οποία προβλέπεται απαλλαγή από τον ΦΠΑ των παραδόσεων αγαθών και της παροχής υπηρεσιών από προμηθευτή, υποκείμενο στον ΦΠΑ, προς κάθε νομικό ή φυσικό πρόσωπο, το οποίο θα χρησιμοποιήσει τα αγαθά ή τις υπηρεσίες για την υλοποίηση δωρεάς προς φορείς του δημοσίου τομέα. Οι νέες διατάξεις τέθηκαν σε ισχύ την 14η.2.2020 με σκοπό, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου, την εξυπηρέτηση δημοσίου συμφέροντος και τη διευκόλυνση της πραγματοποίησης σημαντικών δωρεών προς το ελληνικό Δημόσιο.

Η απαλλαγή από τον ΦΠΑ σύμφωνα με τα ανωτέρω χορηγείται, εφόσον πληρούνται ρητά αναφερόμενες στο νόμο προϋποθέσεις και συγκεκριμένα, εφόσον:

(α) Η παράδοση αγαθών ή η παροχή υπηρεσιών προς τον δωρητή πραγματοποιείται για την υλοποίηση σύμβασης δωρεάς. Ήτοι, απαιτείται να έχει συναφθεί μία σύμβαση χωρίς επαχθή αιτία, δυνάμει της οποίας ο δωρητής αναλαμβάνει την υποχρέωση να παράσχει περιουσιακό αντικείμενο στον δωρεοδόχο χωρίς οποιοδήποτε αντάλλαγμα εκ μέρους του δωρεοδόχου, χρηματικό ή μη. Έχουμε τη γνώμη ότι στην έννοια του νόμου υπάγονται μόνο συμβάσεις δωρεών και όχι παρεμφερείς μεν συμβάσεις που προβλέπουν οποιοδήποτε αντάλλαγμα εκ μέρους του δεχόμενου την παροχή, π.χ. συμβάσεις χορηγιών, στις οποίες προσφέρεται συνήθως διαφημιστική προβολή στον χορηγό.

(β) Η σύμβαση δωρεάς συνάπτεται με φορέα του δημοσίου τομέα ή με Ν.Π.Ι.Δ. που έχει συσταθεί με ειδικό νόμο για το δημόσιο συμφέρον ή με άλλες οντότητες που εποπτεύονται από τους παραπάνω φορείς. Η έννοια του δημοσίου τομέα προσδιορίζεται στις διατάξεις του άρθρου 14 του Ν 4270/2014¹, και περιλαμβάνει

Περιεχόμενα

Ι. Προϋποθέσεις για την χορήγηση της απαλλαγής

ΙΙ. Περιεχόμενο της κατ' εξουσιοδότησης εκδοθείσας Υπουργικής Απόφασης

1. Ο Ν 4270/2014 (ΦΕΚ Α' 143/28.6.2014) αποτελεί εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2011/85/ΕΕ.

τη Γενική Κυβέρνηση, τα εκτός αυτής ΝΠΔΔ, τις εκτός αυτής δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς κ.λπ.

Όσον αφορά τα Ν.Π.Ι.Δ., δεδομένου ότι οι διατάξεις που προβλέπουν φορολογικές απαλλαγές ερμηνεύονται στενά, θα πρέπει να δεχτούμε ότι στο πεδίο εφαρμογής του νόμου εμπίπτουν μόνο όσα νομικά πρόσωπα έχουν συσταθεί με ειδικό νόμο για το δημόσιο συμφέρον, κατά ρητή νομοθετική πρόβλεψη, και όχι λοιπά Ν.Π.Ι.Δ., ακόμη και εάν εποπτεύονται από δημόσιο φορέα. Ως «οντότητα» μπορεί να θεωρηθεί κάθε νομικό μόνρφωμα εταιρικής ή μη οργάνωσης, η οποία διακρίνεται από την έννοια του φυσικού ή νομικού προσώπου, σύμφωνα με τον ΚΦΕ (άρθρο 2).

(γ) Η σύμβαση δωρεάς κυρώνεται με νόμο ή εγκρίνεται από τον Υπουργό Οικονομικών και τον καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό.

(δ) Το συνολικό ποσό του αγαθού και της υπηρεσίας ανέρχεται έως του ποσού της δωρεάς, όπως αυτό προσδιορίζεται στη σύμβαση δωρεάς.

Οι ανωτέρω προϋποθέσεις πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά για τη χορήγηση της απαλλαγής. Σε αυτή την περίπτωση, ο υποκείμενος στον φόρο προμηθευτής του δωρητή έχει δικαίωμα έκπτωσης του Φ.Π.Α. εισρών σχετικά με τις εν λόγω πράξεις, δεν χρεώνει ΦΠΑ στα εκδιδόμενα φορολογικά στοιχεία και υποχρεούται να αναγράφει σε αυτά τη σχετική απαλλακτική διάταξη του άρθρου 27 παρ. ιστ' του ΚΦΠΑ, την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης δωρεάς και τα συμβαλλόμενα μέρη, όπως επίσης και την ημερομηνία έγκρισής της από τον Υπουργό Οικονομικών και τους λοιπούς συναρμόδιους Υπουργούς.

II. Περιεχόμενο της κατ' εξουσιοδότησης εκδοθείσας Υπουργικής Απόφασης

Στο πλαίσιο των ως άνω διατάξεων και ύστερα από εισήγηση του Διοικητή της ΑΑΔΕ, εκδόθηκε από τον Υφυπουργό Οικονομικών η ΥΑ 1050/20.3.2020 (ΦΕΚ Β' 942), με την οποία καθορίστηκαν οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση της απαλλαγής σύμφωνα με την ανωτέρω διάταξη του ΚΦΠΑ, καθώς και οι υποχρεώσεις του προμηθευτή των παραδοτέων αγαθών και υπηρεσιών.

Συγκεκριμένα, διευκρινίζεται ότι η απαλλαγή χορηγείται, μόνο εφόσον:

(α) ο προμηθευτής των αγαθών και των υπηρεσιών είναι υποκείμενος στον ΦΠΑ σύμφωνα με το άρθρο 3 του ΚΦΠΑ και ενεργεί παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών, οι οποίες υπάγονται σε ΦΠΑ στην Ελλάδα (άρθρο 1 παρ. 1 ΥΑ 1050/2020),

(β) η ημερομηνία κύρωσης με νόμο της σύμβασης δωρεάς ή η έκδοση της εγκριτικής απόφασης από

τους συναρμόδιους καθ' ύλην υπουργούς προηγείται της έκδοσης του σχετικού φορολογικού παραστατικού από τον προμηθευτή (άρθρο 1 παρ. 3 ΥΑ 1050/2020),

(γ) για τα αγαθά και τις υπηρεσίες που καταλαμβάνει η σύμβαση δωρεάς εκδίδεται φορολογικό παραστατικό από τον προμηθευτή:

(i) είτε προς το δωρητή ή το φορέα υλοποίησης, εφόσον όμως, στην περίπτωση αυτή, ο φορέας υλοποίησης αναφέρεται ρητά στη σύμβαση δωρεάς ότι ενεργεί κατ' εντολή και για λογαριασμό του δωρητή για την υλοποίηση της δωρεάς,

(ii) είτε προς τον δωρεοδόχο, με τη ρητή αναγραφή επί του παραστατικού ότι θα εξοφληθεί από τον δωρητή ή τον φορέα υλοποίησης, στις περιπτώσεις που αυτό προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία. Τέτοια ρητή πρόβλεψη υπάρχει στις διατάξεις του άρθρου 3Α του Ν 4182/2013² «Ρύθμιση θεμάτων δωρεών προς φορείς του δημοσίου τομέα» σχετικά με τις δωρεές προς το δημόσιο και τα Ν.Π.Δ.Δ. Στο πλαίσιο των συμβάσεων δωρεών που συνάπτονται μεταξύ ιδιωτών και φορέων του δημοσίου κατά τη διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 3Α του ως άνω νόμου, αναφέρεται ρητά στις διατάξεις του η δυνατότητα εξόφλησης από τον δωρητή τιμολογίου προμηθευτή που έχει εκδοθεί στο όνομα του δωρεοδόχου με μνεία της σχετικής διάταξης.

(δ) το ποσό που αναφέρεται στη σύμβαση δωρεάς αποτελεί το συνολικό ποσό, για το οποίο ο δωρητής (ή ο φορέας υλοποίησης) δικαιούται απαλλαγής από τον ΦΠΑ.

Σύμφωνα με την ως άνω ΥΑ 1050/20.3.2020, ο δωρητής ή ο φορέας υλοποίησης πρέπει να παραδώσει στον προμηθευτή βεβαίωση, η οποία επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης, για την απαλλαγή από τον ΦΠΑ λόγω δωρεάς προς δημόσιο φορέα, η οποία θα περιλαμβάνει όλα τα εκ του νόμου αναγκαία στοιχεία (στοιχεία δωρητή, φορέα υλοποίησης, εάν συντρέχει τέτοια περίπτωση, δωρεοδόχο, προμηθευτή, και στοιχεία της δωρεάς) όπως επίσης και βεβαίωση ότι δεν έχει γίνει υπέρβαση του ποσού της δωρεάς. Σημειώνεται ότι ο δωρητής ή ο φορέας υλοποίησης, υποχρεούται να τηρεί αναλυτική κατάσταση για την παρακολούθηση της δωρεάς, η οποία θα περιλαμβάνει τα στοιχεία της σύμβασης δωρεάς, όπως επίσης και πλήρη καταγραφή των συναλλαγών που έχουν πραγματοποιηθεί για την υλοποίησή της, προκειμένου να μπορεί να ελέγχεται τυχόν υπέρβαση του ποσού της δωρεάς.

2. Το άρθρο 3Α προστέθηκε στον Ν 4182/2013 (Κώδικας Κοινωνικών Περιουσιών - σχολαζουσών κληρονομιών και λοιπές διατάξεις) με το άρθρο 55 του Ν 4557/2018 (ΦΕΚ Α' 139) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 75 του Ν 4646/2019 (ΦΕΚ Α' 201).

NΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΕΒΕ

ΑΘΗΝΑ Μαυρομικάλη 23, Τηλ.: 210 3678800 (30 γραμμές), ΑΘΗΝΑ Μαυρομικάλη 2, Τηλ.: 210 3607521,
ΘΕΣ/ΝΙΚΗ Φράγκων 1, Τηλ.: 2310 545618, ΠΑΤΡΑ Κανάρη 15, Τηλ.: 2610 361600

www.nb.org • e-mail: info@nb.org